व्यासावतारमाह अनुयुगंमीलितासंकुचिताधीर्येषाम् स्तोकमल्पमायुर्येषांते स्वनिगमःस्वकृतोवेदराशिः बतअहोदूरेपारंयस्येतिदुर्गमइत्यवमृश्य सत्यवत्यामाविर्भूतःसन्सएवहरिः विटपशःशाखाभेदेन ॥३६॥बुद्धावतारमाह देवद्विषांनिष्ठितानांनितरांस्थितानां तद्बलेनचपूर्भिःपुरीभिःअदृश्य तूर्भिःअलक्ष्यवेगाभिः मतेर्विमोहःयोग्यतात्यागोयस्मात्मतेःप्रलोभश्चायुक्तस्वीकारोयस्मात्तंपाखंडवेषंविधाय तेनऔपधर्म्यंपाखंडधर्मं स्वार्थेष्य ञ् बहुभाषिष्यतइत्यर्थः ॥३७॥ कल्क्यवतारमाह यर्हियदासतामप्यालयेषुगृहेषुहरेःकथाःनस्युः त्रैवर्णिकाःपाखंडिनःस्युःशूद्राश्चराजानःस्युः तदाकल्किरूपेणकलेःशास्ताभविष्यति अत्रचब्रह्मनारदसंवादात्प्राग्भाविनोवराहादयः मन्वंतरावतारास्तुभूताभाविनश्च धन्वंतरिपरशुरामौतदाव र्तेते श्रीरामादयस्तुभाविनः तत्रतुक्वचिद्भूतादिनिर्देशश्छांदसइतिद्रष्टव्यं॥३८॥सृष्ट्यादिकार्यभेदेनमायागुणावतारविभूतीराह सर्गइति स्थानेस्थितौ

कालेनमीलितधियामवमृश्यनृणांस्तोकायुषांस्वनिगमोबतदूरपारः॥ आविर्हितस्त्वनुयुगंसहिसत्यवत्यांवेद द्रुमंविटपशोविभजिष्यतिस्म॥३६॥ देवद्विषांनिगमवर्त्मनिनिष्ठितानांपूर्भिर्मयेनविहिताभिरदृश्यतूर्भिः॥लो कान्घ्नतांमतिविमोहमतिप्रलोभंवेषंविधायबहुभाष्यतऔपधर्म्यम् ॥ ३७॥ यर्ह्यालयेष्वपिसतांनहरेःकथाः स्युःपाखंडिनोद्विजजनावृषलाभृदेवाः॥स्वाहास्वधावषडितिस्मगिरोनयत्रशास्ताभविष्यतिकलेर्भगवान्युगां ते॥३८॥ सर्गेतपोहृमृषयोनवयेप्रजेशाःस्थानेचधर्ममखमन्वमरावनीशाः॥ अंतेत्वधर्महरमन्युवशासुराद्या मायाविभूतयइमाःपुरुशक्तिभाजः॥ ३९॥ विष्णोर्नुवीर्यगणनांकतमोऽर्हतीहयःपार्थिवान्यपिकविर्विममेर जांसि॥चस्कंभयःस्वरहसाऽस्खलतात्रिपृष्ठंयस्मात्त्रिसाम्यसदनादुरुकंपयानम्॥४०॥ मखोविष्णुःधर्मश्चमखश्च मनवश्चअमराश्चअवनीशाश्च अंतेसंहारे हरोरुद्रः मन्युवशाःसर्पाःबहुशक्तिधारिणोभगवतइमाविभूतयः॥३९॥ इदंमयासंक्षेपेणोक्तंविस्तरेणव क्तुंनकोऽपिसमर्थइत्याह पृथिव्याःपरमाणूनपियोविममेगणितवान् तादृशोऽपिकोनुविष्णोर्वीर्यगणनांकर्तुमर्हति कथंभूतस्य योविष्णुःत्रिपृष्ठंस त्यलोकंचस्कंभधृतवान् किमितिचस्कंभयस्मात्त्रैविक्रमेअस्खलताप्रतिघातशून्येनस्वरंहसास्वपादवेगेन त्रिसाम्यरूपंसदनमधिष्ठानंतस्मादारभ्यउ रुअधिकंकंपयानंकंपमानम् कंपेनयानंयस्येतिवा अतःकारणाच्चस्कंभ आत्रिपृष्ठमितिवाछेदः सत्यलोकमभिव्याप्ययःसर्वंधृतवानित्यर्थः तथा चमंत्रः विष्णोर्नुकमिति अस्यार्थः विष्णोर्नुवीर्याणिकंप्रवोचं कःप्रवोचदित्यर्थः यःपार्थिवानिरजांस्यपिविममेसोपियोविष्णुः त्रेधाविचक्रमाणः त्रिविक्रमंकुर्वन् उत्तरंलोकमस्कभाय अवष्टब्धवान् कथंभूतम् सधस्थं सहस्यसधादेशः तिष्ठंतीतिस्थाः तत्रस्थैःदेवैःसहवर्तमानमित्यर्थः॥४०॥